

maal, jeg før nævnte, til den højtærede Ministers Overvejelse, men skal i øvrigt anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling.

**Trier:** Lovforslagets Forelæggelse er en Anerkendelse af, at Forholdene endnu kræver et vaagent Øje med Boligforholdene fra Samfundsmagtens Side og en offentlig Myndighed, der i fornødent Fald kan gribe ind overfor Enkeltmands Misbrug af Bolignøden; den personlige Frihed for den ene maa jo nødvendig blive til personlig Trældom for den anden. Alle Parter synes ogsaa enige om, at Boliglovgivningen endnu ikke kan opgives. Striden staar da om, hvor virksom denne Lovgivning og den Beskyttelse, som er et Hovedformaal for den, skal være. Huslejen er stadig noget af det, der trykker Befolkningen haardest, og Samfundsmagten, der har sin Opgave i at fremme og sikre Befolkningens retmæssige Interesser, maa sørge for, at Trykket ikke bliver haardere end nødvendigt. Derfor er jeg imod, at man paa afgørende Punkter, ogsaa saaledes som Lovforslaget er vedtaget i Folketinget, løsner Baand, der hidtil har holdt ensidige Interesser, jeg tænker her mest paa Grundejerinteresser, indenfor rimelige Grænser. I Lovforslagets § 6 B. ser jeg f. Eks. en saadan uheldig Bestemmelse. Man ræsonnerer, som om Lovforslagets Bestemmelser om Huslejeforhøjelse gennem Nævnene var Maksimumbestemmelser. De er jo Minimumbestemmelser — jeg ser bort fra Spørgsmaalet om, hvorvidt disse Minimumbestemmelser alle er de rette —, og selv om der i Huslejenævnenes Afgørelser vel neppe raader nogen aldrig fornægtet Ufejlbarehed — hvilke menneskelige Afgørelser mon det gælder om? —, er der dog neppe Grund til at mene andet, end at Loven gennem Nævnene i det store og hele forvaltes fornuftigt og har gjort sin Nytte. Nævnene vil da ogsaa, hvor Forholdene virkelig kræver det, gaa op over det fastslaaede Minimum, og at tillade Forhøjelse udenom Nævnene vil i visse Tilfælde kunne blive det samme som at udlevere Lejere med svag Modstandskraft til Spekulationens Vilkaarlighed.

Der er ogsaa andre Punkter, hvor de nye Bestemmelser ikke kan siges at være gode Bestemmelser. Men om det kan nytte her i Tinget at stille Ændringsforslag, som allerede har været fremme i det andet Ting og dør er forkastede, er sikkert mere end tvivlsomt. Vi er jo politisk set paa Vejen til Etkammerssystemet. Hvor Flertallet er det samme i begge Tingene, har man i Virkelig-

heden kun eet Ting, og det afgørende Ting maa hos os med Nødvendighed være eller blive Folketinget. Landstinget kommer til at spille en forholdsvis underordnet Rolle — hvad jeg i øvrigt ikke har noget imod —, men Tilstanden var ganske vist klarere, hvis vi saa kun havde eet Ting. Naa, den Tid den Sorg. Det, jeg i Øjeblikket beklager, er ikke Bevægelsen henimod Etkammerssystemet, men at denne Bevægelse for Tiden paa vigtige Punkter ikke er Udtryk for det, der for mig staar som Fremskridt, men for hvad jeg maa betragte som en Tilbagegang baade paa materielle og aandelige Omraader. Jeg skal dog ikke komme nærmere ind paa disse storpolitiske Felter, selv om Situationen indeholder en Fristelse dertil; jeg skal under Hensyn til Nødvendigheden af en fortsat Boliglovgivning tilraade mine Meningsfæller ikke at stemme imod Lovforslagets Vedtagelse her i Tinget, uagtet det lider af væsentlige Skavanker, som vi gerne saa bortopereret forinden, og som mit Parti ikke ønsker at have noget Ansvar for.

#### **Indenrigsministeren (Sigurd Berg):**

Jeg kan takke for den Modtagelse, Lovforslaget har faaet fra Flertallet i dette høje Ting. Jeg vil gerne sige til det ærede 2det landstingsvalgte Medlem (Jørgen Berthelsen), at han sikkert med Tilfredshed vil lægge Mærke til, at man ogsaa fra Ministeriets Side stærkt har understreget Ønskeligheden af at faa bygget billigt, idet vi jo i Efteraaret fremmede de Dispensationsregler, der blev forhandlet om i Boligkommissionen, og som ogsaa hurtigt blev gennemført.

Det ærede 8de Medlem for 1ste Kreds (C. F. Sørensen) talte om mine Udtalelser angaaende Afviklingen af hele dette Forhold. Hver Gang jeg hører, at man forbavses over, at Ordet „Afvikling“ kan anvendes i denne Sammenhæng, siger jeg til mig selv: Har man da virkelig fra den Side ønsket, at vi permanent skulde have en saadan Tvangslovgivning? Forholdet maa dog fornuftigvis være det, at man gaar til Afvikling, naar man finder, at Situationen tillader det. Nu er det ikke sikkert — eller rettere, det er højst usikkert —, om det ærede Medlem og jeg vil anlægge samme Betragtning af dette Fænomen, „naar Situationen maatte tillade det“, men i mine Ord ligger ikke andet eller mere end dette, at naar denne Lov stunder mod sit Udløb, bedømmes Situationen paa ny fuldkommen frit, om det er muligt at gaa til nye afviklende Regler end dem, der her skal gives, eventuelt til helt afviklende Regler. Og